

Sygn. akt II AKzW 690/22

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Robert Pelewicz (del.)

Protokolant: Luiza Borończyk-Saczka

po rozpoznaniu w sprawie

T. Ś., s. S.

skazanego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i inne

zażalenia wniesionego przez obrońcę skazanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 25 maja 2022 r., sygn. akt III Ko 171/22

o odmowie umorzenia kosztów sądowych

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. i art. 634 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w.

postanawia

1. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;
2. zwolnić skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 sierpnia 2018 r., sygn. akt III K 113/17, Sąd Okręgowy w Kielcach zasądził od oskarżonego T. Ś. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w wysokości 6 802 zł (pkt IV).

Po rozpoznaniu apelacji od powyższego wyroku Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 29 listopada 2019 r., sygn. akt II AKa 333/18, obciążył skazanego także kosztami postępowania odwoławczego, zasądzając od niego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 6 310 zł z tego tytułu (pkt III).

Do dnia 31 marca 2022 r. skazany uiścił tytułem kosztów sądowych kwotę 8 431,56 zł (k. 74).

Dnia 5 kwietnia 2022 r. obrońca skazanego złożył wniosek o umorzenie pozostałych skazanemu do zapłaty kosztów sądowych. W uzasadnieniu powołał się na wielość różnego rodzaju zobowiązań skazanego wynikających z prawomocnych orzeczeń sądowych oraz na trudności w znalezieniu dobrze płatnej pracy (spowodowane m.in. karalnością skazanego) podnosząc, że skazany nie jest w stanie uiścić kosztów sądowych bez uszczerbku niezbędnego dla utrzymania siebie i swojej rodziny.

Sąd Okręgowy w Kielcach postanowieniem z dnia 25 maja 2022 r., sygn. akt III Ko 171/22, nie uwzględnił wniosku obrońcy skazanego. Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie podniósł, że umorzenie skazanemu kosztów sądowych na obecnym etapie postępowania byłoby przedwczesne, a to z tego względu, iż nie zakończyło się jeszcze wszczęte wcześniej wobec skazanego postępowanie egzekucyjne. Wskazał także, że poza oświadczeniem obrońcy brak jest

jakichkolwiek innych dowodów wskazujących na to, że sytuacja majątkowa skazanego jest tak trudna, jak przedstawia to wnioskodawca.

Na to postanowienie obrońca skazanego wniósł zażalenie, w którym zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść tego orzeczenia, polegający na przyjęciu, że obecna sytuacja osobista i majątkowa skazanego pozwala na wywiązanie się z zapłaty pozostałej kary grzywny oraz kosztów sądowych, podczas gdy uzyskiwane wynagrodzenie i brak majątku wskazują w sposób oczywisty, że ewentualna egzekucja wobec skazanego będzie bezskuteczna. Na tej podstawie wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez umorzenie skazanemu pozostałych mu do zapłaty grzywny i należności sądowych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie obrońcy skazanego nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że domagając się we wniesionym przez siebie środku odwoławczym umorzenia nie tylko pozostałych skazanemu do zapłaty kosztów sądowych, ale także pozostałej mu do zapłaty grzywny, obrońca T. Ś. wykracza poza zakres tego, co było przedmiotem postępowania. Składając bowiem wniosek inicjujący przedmiotowe postępowanie obrońca skazanego wnosił o umorzenie jedynie kosztów sądowych (k. 76-78), odnośnie zaś do pozostałych należności oświadczył, że wnosi o „jednoczesne umożliwienie dalszego spłacania w ratach orzeczonych grzywien” (k. 78). Rozpatrując rzeczony wniosek Sąd Okręgowy w Kielcach orzekł zatem jedynie w przedmiocie umorzenia kosztów sądowych, kwestia umorzenia grzywny nie była bowiem przedmiotem rozpoznania. Z tego też powodu żądanie skarżącego w tym zakresie, nawet gdyby było zasadne, nie może zostać uwzględnione z przyczyn natury formalnej.

Przechodząc do kwestii podlegającej rozpoznaniu w niniejszym postępowaniu, tj. do kwestii umorzenia pozostałych skazanemu do zapłaty kosztów sądowych, podnieść należy, że nie zasługuje na uwzględnienie argument skarżącego, jakoby już na etapie postępowania sądowego w sprawie o sygn. akt III K 113/17 ustalono, że T. Ś. nie posiada żadnego majątku. Zwrócić należy uwagę obrońcy skazanego, że wyrok w sprawie o sygn. akt III K 113/17 zapadł 8 sierpnia 2018 r., a więc prawie 4 lata temu, trudno zatem uznać za aktualne poczynione wówczas ustalenia co do sytuacji majątkowej skazanego. Twierdzeniom obrońcy skazanego przeczy również fakt, iż w okresie od dnia 6 sierpnia 2020 r. do dnia 31 marca 2022 r. skazany uiszczył na rzecz Skarbu Państwa kwotę 13 138 zł tytułem grzywny oraz kwotę 8 431,56 zł tytułem kosztów sądowych (k. 74). Gdyby rzeczywiście jeszcze na etapie wyrokowania nie posiadał on żadnego majątku, zapłata powyższych sum byłaby dla niego czymś niemożliwym.

Nie ma również racji skarżący twierdząc, że „już z uzasadnienia orzeczenia Sądu I instancji wynika, że skazany T. Ś. pracuje na pół etatu, nie posiada majątku” (k. 87). Sąd Okręgowy w Kielcach w zaskarżonym przez obrońcę skazanego postanowieniu w żadnym miejscu nie stwierdził, że skazany nie posiada majątku, kwestia zaś zatrudnienia skazanego T. Ś. została przez niego przywołana jedynie podczas streszczania wniosku obrońcy.

Zgodzić się należy z Sądem Okręgowym, że samo tylko oświadczenie obrońcy skazanego, iż jego mandant nie posiada żadnego majątku, nie stanowi wystarczającej podstawy do umorzenia pozostałych mu do zapłaty kosztów sądowych. Skarżący w żaden sposób nie wykazał, że sytuacja majątkowa T. Ś. stanowi „wyjątkowy” (w rozumieniu art. 51 § 1 k.k.w. w zw. z art. 206 § 2 k.k.w.) wypadek uzasadniający zastosowanie wobec niego tej instytucji, w szczególności nie przedstawił żadnych dowodów na potwierdzenie podnoszonych przez siebie argumentów. I tak zauważyć należy, że obrońca twierdzi np. iż nieuiszczenie przez skazanego kosztów sądowych może doprowadzić do odwołania udzielonego mu warunkowego przedterminowego zwolnienia, nie przedstawia jednak odpisu postanowienia o zastosowaniu wobec niego rzeczony środek probacyjny (nie wskazuje nawet jego daty, sygnatury i siedziby udzielającego go sądu penitencjarnego), co uniemożliwia Sądowi Apelacyjnemu zweryfikowanie, czy rzeczywiście – jak podnosi skarżący (k. 87) – nałożono na niego w tym postanowieniu obowiązek zapłaty należności zasądzonych od niego w innych postępowaniach. Także argument, iż z przeprowadzonych przez kuratora sądowego wywiadów środowiskowych (sporządzonych w związku ze sprawowanym przez niego dozorem nad skazanym) wynika, że T. Ś. nie posiada żadnego majątku, nie został poparty żadnymi dowodami – skarżący nie przedstawił odpisów wspomnianych przez siebie

wywiadów środowiskowych, albo chociażby nie wskazał sygnatury akt sprawy i ich adresu aktowego. Dodać należy, że obowiązek udowodnienia podnoszonych w toku postępowania okoliczności spoczywał właśnie na skarżącym (art. 19 § 3 k.k.w.).

W tym stanie rzeczy nie sposób zgodzić się ze skarżącym, iż ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że postępowanie egzekucyjne wobec skazanego, obecnie zawieszona na podstawie art. 820 k.p.c., po ewentualnym podjęciu okazałoby się bezskuteczne, co w ocenie skarżącego ma przemawiać za umorzeniem pozostałych skazanemu do zapłaty kosztów sądowych. Nie doszło zatem do zarzucanego Sądowi Okręgowemu błędu w ustaleniach faktycznych.

Ze względu na sytuację finansową skazanego, w szczególności z uwagi na wysokość pozostałej mu do zapłaty grzywny i kosztów sądowych, zwolniono go z obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków za postępowanie odwoławcze.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak we wstępie.